SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI No. 186. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 30, 1994. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 30-го ВЕРЕСНЯ 1994. Ч. 186. РІК CI

АУКК ПОДАВ КОНКРЕТНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Київ (УНІАР). — Американсько-український консультативний комітет (АУКК), створений з приватної ініціятиви Центру стратегічних і міжнародних дослідів у Вашінгтоні, на другому пленарному засіданні дав оцінку теперішнього стану американсько-українських стосунків та розробив рекомендації поглиблення двосторонніх відносин і подальшого зміцнення Української державности. Комітет провів зустрічі з Президентом, прем'єр-міністром і головою Верховної Ради України. По закінченні праці АУКК схвалено офіційне повідомлення. У ньому підкреслюється, що міцна, стабільна і безпечна Україна служить справі миру і стабільности в Европі та є вирішальним фактором у післякомуністичних перетвореннях. Комітет вітає недавні покращення українсько-російських відносин.

З метою продовження цих важливих перетворень комітет:

Розглядає територіяльну цілісність України в межах її існуючих кордонів, як важливий елемент миру і стабільности в Европі та підтверджує свою згоду з будь-якими діями, які приведуть до нового поділу Европи на сфери впливу;

Відзначає, що у будь-яких обговореннях про поширення европейських і північно-атлантичних економічних установ безпеки, інтереси України, як невід'ємної частини Центральної та Східньої Европи, повинні відповідно враховуватися, а зростання участи України у праці цих установ повинно отримувати підтримку;

Схвалює поширення американсько-українського співробітництва у програмі „Партнерство для миру";

Висловлюється за поширення політичної допомоги ЗСА у справі співробітництва України з іншими країнами Центральної і Східньої Европи;

Вітає успіхи України у справі демонтажу ядерної зброї та намір приєднатися до договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Наполегливо рекомендує виконання іншими сторонами тристоронньої угоди своїх зобов'язань, зокрема тих положень, що стосуються гарантій національної безпеки;

Вітає нещодавні ініціятиви „Великої сімки", які зобов'язали промислово розвинуті країни світу допомогти втілити програми реформ в Україні. Вітає сміливе рішення Президента Леоніда Кучми взяти на себе відповідальність за проведення економічної політики;

Підтримує прохання України перевести 200 міл. дол. невикористаної технічної допомоги на фінансову допомогу, закликає Уряд України здійснити відповідальну програму приватизації;

Наполягає якнайшвидше позбутися податкових, монетарних і регулятивних перешкод, які стоять на шляху швидкого розвитку економіки України.

Консультативний Комітет підтримав пропозицію скликати конференцію держав-донорів включно з Росією.

СИСТЕМИ УКРАЇНИ ПОТРЕБУЮТЬ ПЕРЕБУДОВИ

Київ (УНІАР). — „Енергетика, машинобудування, транспорт, сільське господарство та ціла фінансово-банкова система України потребують реконструкції", — підкреслив Президент України Ліонід Кучма, розпочинаючи зустріч з представниками Европейського банку реконструкції та розвитку.

Президент звернув особливу увагу присутніх на проблему енергозбереження. Видатки на одиницю виробленої в Україні енергії найбільші серед розвинутих країн, що приводить до втрати традиційних ринків збуту. „Ми сподіваємося на вашу допомогу", — зазначив Л. Кучма. Далі зустріч триває за зачиненими дверима.

Европейський банк реконструкції і розвитку представляли: Джан Конан — виконавчий директор ЕБРР (Канада), Клявс де Неергат — виконавчий директор ЕБРР (Швеція), Патрик Модрак — виконавчий директор (Франція), Роже Лявель — виконавчий директор Европейського інвестиційного банку, Зігфрід Боргрефф — заступник виконавчого директора ЕБРР (Німеччина), Белєн Крістіно — заступник виконавчого директора (Еспанія). З українського боку: Олександер Савченко — виконавчий директор ЕБРР, Володимир Кузнєцов — керівник управління з питань економіки, Віктор Ющенко — голова правління Національного банку та інші.

Україна договорилася з Татарстаном в справі нафти

Київ (УНІАР). — Минулого тижня на зустрічі з делегацією Республіки Татарстан прем'єр-міністер України Віталій Масол сказав, що „Україна хоче звільнитися від економічної залежности, яку ми маємо сьогодні". Йшлося під час цієї зустрічі про можливості постачання з Татарстану нафти для її перерібки на українських підприємствах, які, за словами голови українського уряду, майже не працюють через відсутність сировини.

Прем'єр-міністер Республіки Татарстан Моххамед Сабіров запропонував Урядові України створити спільну компанію, яка контролюватиме оцінку основних фондів нафтопереробних підприємств і нафтовидобувних свердловин за міжнародними стандартани, узгоджуватиме ціни, при чому обидві сторони погодились, що ціни мають бути стабільними. Питання про розрахунки у національних валютах ще не вирішено. Прем'єр-міністер України запропонував для розв'язання цієї проблеми, яка на його думку, буде актуальною ще не менше двох років, створити спеціяльну міжурядову комісію.

Внесена урядом Татарстану пропозиція про створення спільної компанії, на думку обох сторін, раціональна, оскільки такий шлях співпраці максимально унезалежнив би і Україну, і Татарстан від Російської Федерації, яку В. Масол звинувачує у грабіжницькому ставленні до України. Він обґрунтував свою думку тим фактом, що Росія, крім продажу нафтопродуктів за цінами, що перевищують світові, ще й вимагає достав палива в Україну за квотами та ліцензіями, незалежно від того, чи доставляється воно державними, чи комерційними установами.

Татарстан, погоджуючись на пропозицію України про співпрацю у галузі паливно-енергетичного комплексу, вимагає від українських підприємств сплати боргу за вже доставлене паливо. Прем'єр-міністер України пообіцяв це питання наладнати.

Підсумком переговорів між урядовими делегаціями України й Татарстану стало підписання протоколу про створення українсько-татарстанської промислово-фінансової компанії „Укртатнафта". Протокол підписали прем'єр-міністри В. Масол з українського боку та М. Сабіров зі сторони Татар-стану. Створена компанія — акціонерне товариство закритого типу з осідком у Києві та представництвом у Казані.

Нафта з Татарстану проходитиме перробку на кременчуцькому, одеському та херсонському нафтопереробних комбінатах. Сторони домовилися про співпрацю на паритетній основі.

Плянують закрити ЧАЕС

Київ (УНІАР). — У заключному документі неапольської зустрічі „великої сімки", що відбулася 9-го липня 1994 року, Україні було запропоновано розглянути плян дії щодо закриття Чорнобильської атомно-електричної станції. У документі передбачена і фінансова допомога Україні від міжнародної громадськости.

26-28-го вересня у Києві перебувала делеґація урядових експертів країн „великої сімки", які мають розробити плян спільних дій для закриття ЧАЕС у найближчому часі. Плян включає здійснення економічних реформ у галузі енергетики, підвищення рівня безпеки існуючих енергоблоьків на ЧАЕС, впровадження стратегії підвищення ефективности енергоспоживання, збереження енергії та пошуку альтернативних джерел постачання енергії для промислових і побутових секторів економіки.

27-го вересня делеґація експертів відвідала ЧАЕС та місто Славутич. Під час зустрічі з керівниками станції розглядалися можливості розв'язання соціяльних проблем персоналу ЧАЕС.

З українського боку делеґацію на переговорах очолив віцепрем'єр-міністер і виконуючий обов'язки міністра оборони України Валерій Шмаров.

70-ЛІТТЯ УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

Бриджвотер, Н. Дж. — Ювілейний комітет для відзначення 70-річчя УСВТ „Чорноморська Січ" та управа Товариства влашто-вують ювілейний бенкет і баль з нагоди 70-ліття УСВТ „Чорноморська Січ". Бенкет і баль відбудуться у суботу, 22-го жовтня, в Голідей Інн у Бриджвотер, 1260, дорога ч. 22 схід. Початок о год. 6-ій вечора. Додаткові інформації можна отримати з оголошення у „Свободі", ч. 182 із суботи, 24-го вересня.

КИЇВ. — Сто років тому, 24-го вересня 1894 року, народився український поет і письменник Роман Купчинський. Ще недавно саме його ім'я було в Україні під забороною. Бард Українських Січових Стрільців воював у їхніх лавах. По справжньому талант пісняра і музиканта розкривався Р. Купчинського на фронті 1916 року. Та пісні — лише частина творчости Р. Купчинського. Написана ним повість-трилогія про стрільців „Заметіль", за свідченнями галицької преси, „зачитувалася до дірок" і тільки в совєтський період його твори жодного разу не друкувалися на Україні. Письменникові причепили ярлик націоналіста. А він просто любив Україну, він нею жив. Роман Купчинський помер на еміґрації в Ню Йорку 1976 року.

Українці в Юґославії мають свої проблеми

Београд (УНІАР). — Минулого тижня заступник амбасадора України у Беоґраді Олександер Левченко на запрошення Союзу Русинів і Українців Юґославії відвідав місто Новий Сад, де зустрівся з членами Виконавчої ради союзу. Його голова о. Роман Мизь і члени ради поінформували О. Левченка про діяльність союзу, як і про труднощі та проблеми. Йдеться насамперед про освіту та інформаційне забезпечення українців рідною мовою. О. Левченко розповів членам ради про політичну й економічну ситуацію в Україні та про розвиток українсько-югославських зв'язків.

Наступного року в Югославії заплянованo проведення 3-го світового конґресу русинів. На думку членів Виконавчої ради, його відбуття не є в інтересах розвитку югославсько-українських стосунків, воно може мати неґативні наслідки для українців у Югославії. Союз Русинів та Українців Югославії обґрунтував таке твердження тим, що конґрес є антиукраїнською, організацією.

Під час відвідин О. Левченко був і на Левосацькому ярмарку, де з його керівниками мав розмову про можливості поширення співпраці югославських та українських підприємств, у чому зацікавлені обидві сторони.

Споруджують пам'ятник Т. Шевченкові

Київ (УНІАР). — Тут минулого понеділка, 26-го вересня, у Товаристві „Україна" відбулася пресова конференція Леоніда Молодожанина — автора пам'ятника Т. Шевченкові. Пам'ятник плянується спорудити у Санкт Петербурзі в травні 1995 року.

Розпорядження посадника міста Анатолія Собчака з 9-го березня 1994 року, пам'ятник буде збудовано на Васильєвському острові перед фасадом бібліотеки Академії Наук Російської Федерації та університетом. Розмір фігури пам'ятника — 3 метри, а загальна висота з постументом дорівнюватиме 6 метрам. А. Собчак запевнив представників української громадськости, що пам'ятник буде встановлений без жодних перепон. Адже, за його словами, містові імпонує, що найбільший геній України жив і отримав освіту у Санкт Петербурзі.

В Україні

(З інформації УНІАР)

КРИМ. — „Розподіл Чорноморської фльоти, її перебазування — це втрата позицій на Середземноморському театрі, підрив авторитету Росії та України на міжнародній арені", — вважає командуючий фльотою адмірал Едвард Балтін. Він висловився за збереження за Чорноморською фльотою Севастополя, як його головної бази. За словами адмірала, це важливо не тільки з точки зору внутрішніх проблем міста і Криму — тут, він вважає, поєднуються геополітичні та воєнні інтереси України та Росії.

КИЇВ. — Кабінет Міністрів України ухвалив постанову про одноразову виплату окремим категоріям громадян з нагоди святкування 50-ої річниці звільнення України від фашистських окупантів. Виплати розпічнуться вже від 1-го жовтня 1994 року виконавчими комітетами місцевих рад у розмірі 1—2 мінімальних пенсій військовикам, які служили під час Другої світової війни, воякам УПА, що брали участь у бойових діях проти фашистів, колишнім в'язням концтаборів і іншим особам.

У СВІТІ

В СЕРЕДУ,28-ГО ВЕРЕСНЯ, парлямент Гаїті зібрався на надзвичайну сесію, щоб, згідно з ініціятивою президента Жана-Бертрана Арістіда, прийняти закон про амнестію для лідерів військової хунти. Оскільки приблизно третина гаїтянських сенаторів і конґресменів була вибрана з порушеннями законности і підтримувала владу військових, то на сесію їх не допустять. Про це офіційно повідомив представник американської амбасади в Гаїті Стенлі Шрагер.

В ОКОЛИЦЯХ ГРОЗНОГО, чеченської столиці, точаться криваві бої між військами, вірними законному президентові республіки Джогарові Дудаєву, і формаціями опозиційної Тимчасової ради. З обох боків застосовують артилерію і броневики. Уряд Російської Федерації оприлюднив заяву, в якій запевнив, що Росія „зробить все необхідне, щоб захистити мирних чеченських громадян, відновити конституційний порядок і законність у Чечні". Представники президента Д. Дудаєва остерігають, що Москва діє за традиційним сценарієм: спочатку провокує громадянську війну, а відтак, під маскою „мироносця", окупує чужу землю.

ОДНІЄЮ З НАЙГОСТРІШИХ ПРОБЛЕМ китайського суспільства стала боротьба зі злочинністю. В останні місяці Пекін вживає більш суворих заходів для подолання корупції, унеможливлення продажу наркотиків і зброї. У понеділок, 26-го вересня, в китайській столиці розстріляно 10 злочинців, засуджених на кару смерти за грабукки і торгівлю зброєю.

НА ПОСТ ГЕНЕРАЛЬНОГО СЕКРЕТАРЯ НАТО призначено міністра закордонних справ Бельгії Віллі Кляса. Він є восьмий з черги генеральний секретар Північно-атлантичного оборонного союзу і вже другий бельгієць на цьому становищі. Головними в діяльноісті нового керівника НАТО будуть питання поширення альянсу на Схід, припинення війни на Балканах, а також активне здійснення програми „Партнерство для миру", учасниками якої є колишні комуністичні країни Східньої Европи і держави, що постали після розпаду СССР.

ЄГИПЕТСЬКА ПОЛІЦІЯ ЗААРЕШТУВАЛА 165 членів екстремістських ісламських груп, причетних до терористичних акцій. В останні тижні радикали в Єгипті значно активізувалися, особливо це стосується нападів на закордонних туристів. Ісламська організація „Аль-Гамаа Аль-Ісламія" у своїй останній листівці проголосила, що відновлює збройну боротьбу з єгипетським урядом.

ЗАВЕРШИЛИСЯ АМЕРИКАНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ

Вашінгтон. — У середу, 28-го вересня, тут завершилися дводенні переговори між президентами ЗСА і Росії.

На другий день переговорів Боріс Єльцин сказав, що воєнний конфлікт між Вашінгтоном і Москвою неможливий. „Трапляються, звичайно, ще в нас люди, але їх піввідсотка, — сказав Б. Єльцин, — які вважають, що ці відносини носять тимчасовий характер, що знову між нашими країнами буде конфронтація і що це доказала історія. Ні, ми ніколи не воювали зі З'єднаними Стейтами за всю історію, і я переконаний, я твердо, як президент, заявляю, що ми ніколи не лише не будемо воювати зі З'єднаними Стейтами, але і спільними зусиллями зробимо так, щоб у всьому світі запанували мир, доброзичливість, чесність".

Б. Клінтон і Б. Єльцин обговорили можливі способи охорони російських нуклеарних матеріялів і шляхи розвитку економіки Росії. Переговори на вершинах завершилися спільною пресовою конференцією, а перед тим оба президенти відвідали Бібліотеку Конгресу, де були присутні на церемонії відкритя виставки „На початку було слово: Російська Церква і місцеві культури на Алясці".

Як відомо, імператор Олександер II у 1867 році продав Аляску З'єднаним Стейтам за 7.2 мільйона дол. Б. Єльцин назвав несерйозними вимоги, що їх висувають деякі радикали в Росії, повернути Аляску. Російський президент офіційно проголосив Аляску „корінною частиною З'єднаних Стейтів Америки", але, підкреслив Єльцин, Росія, „гордиться тим, що на початковій стадії її історії росіяни внесли вклад" у розвиток Аляски.

Підводячи підсумки першого дня переговорів, державний секретар Воррен Кристофер сказав, що, згідно з досягнутим взаємопорозумінням, приблизно 1-го листопада ЗСА попросять Раду безпеки ООН скасувати ембарго на доставу зброї в колишню Югославію, а Росія, в свою черґу, спробує переконати Сербію визнати Боснію.

Білий Дім погодився виділити 525 міл. дол. на фінансування і ґарантування капіталовкладень американських промисловців, які ведуть справи з Росією. У зв'язку з цим рішенням Адміністрації секретар Департаменту торгівлі Рон Бравн назвав зустріч Клінтона з Єльцином „справжнім „саммітом" торгівлі і фінансів".

В Україні

(З інформації УНІАР)

КИЇВ. — Виконуючого обов'язки постійного представника України до Організації Об'єднаних Націй Бориса Гудиму обрано головою одної з шести основних комісій Генеральної асамблеї ООН. Б. Гудима очолюватиме четврту комісію, яка розглядає спеціяльні політичні питання та питання деколонізації.

НЮ ЙОРК. — Члени делеґації України, які прибули до ЗСА для участи у праці 49-ої сесії Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй, провели в Ню Йорку низку зустрічей з представниками місцевої української громади. Міністер закордонних справ України Геннадій Удовенко виступив перед українцями діяспори з промовою. Він, між іншим, повідомив про завдання, які стоять перед зовнішньополітичним відомством України. З огляду сучасного становища і перетворень, які відбуваються в Україні, виступив голова адміністрації Президента Дмитро Табачник.

В АМЕРИЦІ

У ВІВТОРОК,27-ГО ВЕРЕСНЯ, щонайменше 300 республіканців-конгресменів і кандидатів до Палати Репрезентантів поставили свої підписи під так званим „Контрактом з Америкою". Документ містить конкретну програму Республіканської партії на той випадок, якщо вона у висліді листопадових виборів здобуде більшість у Конгресі. Згідно з оприлюдненою програмою, республіканці зменшать податки, збалянсують федеральний бюджет, обмежать депутатські каденції в Конґресі і здійснять ряд інших популярних серед виборців реформ. Однак щоб стати партією більшости, республіканці мусять відвоювати від демократів 40 місць. Чимало спостерігачів вважає, що республіканцям вдасться відібрати тільки 20-25 місць.

ЛІДЕР ДЕМОКРАТІВ У СЕНАТІ Джордж Мічелл проголосив у понеділок, 26-го вересня, що Конгрес припинив обговорювати проєкт закону про реформу системи охорони здоров'я, і висловив надію, що обговорення відновиться в наступному році. На думку Дж. Мічелла, в тому, що реформи дотепер не здійснено, винні республіканці. У відповідь на цю критику лідер республіканців у Сенаті Боб Дол сказав: „Сенатор Мічелл звинувачує республіканців у всьому, крім хіба випадку з літаком, котрий влетів у дерево перед Білим Домом".

ВИСТУПАЮЧИ ЦИМИ ДНЯМИ на конференції, організованій Інститутом близькосхідньої політики у Вашінгтоні, директор Сі-Ай-Ей Джеймс Вулсі висловив припущення, що протягом найближчих 8-10 років Іран зможе створити власну ядерну зброю. При цьому Теґран плянує діставати головні радіоактивні компоненти з Росії. Дж. Вулсі підтвердив, що Ірак також не відмовився від своїх військових амбіцій і до цього часу зберіг запаси хемічної зброї та дуже засекречену ядерну програму. Дж. Вулсі підкреслив, що Іран та Ірак найбільше загрожують інтересам ЗСА на Близькому Сході, оскільки ці дві країни виступають проти мирного процесу, вдаються до тероризму і агресії у досягненні політичних цілей.

ВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ЕКСПЕРТ Брент Сковкрофт, колишній дорадник президента Джорджа Буша в питаннях крайової безпеки, заявив в інтерв'ю для японської газети „Йоміурі", що „ймовірність подолання незгод на американсько-північнокорейських переговорах є дуже мізерна". На думку Б.Сковкрофта, „Північна Корея занадто великою мірою покладалася на ядерний чинник у своїй політичній стратегії, і було б дивно, якби вона так просто змінила своє наставлення".

„У нас рік Українського Музею"

Джерзі Сиτі, Н. Дж. (О. Кузьмович) — „Цей 1994 рік для Окружної Управи Союзу Українок Америки у Філядельфії є посвячений Українському Музеєві", — заявляє на вступі нашої розмови голова Управи Оксана Фаріон, яка в товаристві своєї заступниці на тому пості Ліди Бук і представниці 67-го Відділу Дарії Федак, відвідує редакцію „Свободи", щоб поінформувати її читачів про свої пляни.

Ентузіястки акції допомоги УМ в редакції „Свободи" (зліва): Д. Федак, О. Фаріон і Л. Бук.

Отож довідуємося, що Окружна Управа для кращої, наміреної ними, праці, створила окремий комітет під проводом Софії Геврик і заплянувала декілька акцій для добра УМ, які вже тепер дуже актуальні.

В осередку уваги є заплянований на неділю, 16-го жовтня, бенефіс, дохід з якого призначений на будову УМ. Бенефіс, де головним промовцем буде Анна Алиськевич, голова Будівельного комітету УМ, відбудеться в приміщеннях Українського Освітньо-Культурного Центру від год. 4-ої по полудні. Організаторки заплянували багату програму, в якій виступлять д-р Євген і Ніля Стецьківи та буде показ народної ноші. Того дня ранком буде продаж пропам'ятних жетонів УМ перед усіми українськими церквами, а тиждень, що розпочинається 8-го жовтня є проголошений у Філядельфії Тижнем Українського Музею.

На його початок, а саме суботу, 8-го і неділю, 9-го жовтня, підготовляється виставка получена із продажем цінних картин померлих українських відомих мистців Андрусіва, Архипенка, Бутовича, Гніздовського, Гриценка, Зубара, Козака, Кричев-

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА ŠVOBODA

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW. (202) 347-8631 (факс)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00

Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Наївне роззброювання Б. Клінтона

У минулому тижні президент Билл Клінтон виступив із проєктом поважної редукції американського нуклеарного арсеналу та важких бомбардувальників типу Б-52. Таку редукцію, яка принесла б велике заощадження грошей, виправдувало би, мовляв, припинення холодної війни, і віра Клінтона, що Росія, власник найбільшої — поруч Америки — збройної сили, зокрема ядерної зброї, також погодиться на таку редукцію.

„Ню Йорк Таймс" з 23-го вересня ц. р. присвячує тій справі обширну інформаційну статтю з різними цифрами. Найважливішою редукцією мало би бути зменшення числа існуючих в Америці 3,500 ядерних головок до ракет, до числа 300 та зменшення існуючих 94 могутніх бомбардувальників Б-52 до 66.

Не можна дивуватися президентові Клінтонові, що він не прив'язує великого значення збройним силам, не орієнтується в подробицях різних родів зброї, коштів їхньої продукції, актуальної вартости і потреби — це все знають тільки фахівці, які водночас самі є чи були військовиками і душею віддані військовій уніформі. Колишній губернатор одного з найменших стейтів, Аркансо,— людина 100-відсотково цивільна й історія запише, як найбільшу іронію долі, що той цивільний діяч, який перенісся був до Англії, щоб не попасти до війська і в Москві приглядався до демонстрації проти В'єтнамської війни, що той діяч став за Конституцією верховним командиром усіх збройних сил Америки. Клінтон не знає теж історії Совєтського Союзу, що його спадкоємцем уважає себе Росія. Не було за все існування СССР ні одного підписаного договору, що його не зламав би, — включно з договореннями на Ялтинській конференції і Потсдамським договором, який закінчив Другу світову війну. Єдиним винятком був так званий „державний договір" з Австрією: СССР погодився відкликати з Австрії окупаційні війська в заміну за зобов'язання Австрії зберігати невтральність в усіх міжнародних конфліктах і мати військо тільки для внутрішніх потреб. Такий стан існує по нинішній день.

У згаданій вище статті „Ню Йорк Таймсу" не сказано, як поставилися до проєкту такої радикальної редукції ядерного арсеналу шефи штабів ЗСА і їх теперішній голова та не подано порівняльних цифр російської збройної сили, напевне відомих американській військовій розвідці. Невідомо теж, як поставляться до такого проєкту Комісії військових справ у Палаті Репрезентантів та в Сенаті.

Кожна пропозиція редукції збройних сил породжує поважні сумніви, бо не забувся прецедент, коли зараз після Потсдамського договору у 1945 році переведено в Америці демобілізацію, коли вже в наступному році постала загроза холодної війни і в 1949 році створено Північно-атлантійський оборонний союз, як загату проти приготувань Москви до маршу в сторону Атлантики з погрозами „Ми вас угробимо". Сьогодні ситуація така, що дійсно нема безпосередньої загрози вибуху нової великої війни. Наполеон сказав, що для ведення війни треба трьох речей: „Грошей, грошей і грошей". Єдиний потенціяльний ворог — Росія — не має грошей, не має потрібних для воєнної авантюри великих запасів харчів, і має великі турботи (найголовніша: відосередковий гін мусулманських країн), що ніхто там не думає про війну, хіба непритомний Жириновський. А втім, переводити нову редукцію збройних сил в ім'я рівноваги державного бюджету — ризиковно.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Галина Сухомлин-Маняко

„ЛЮБОВ І НЕНАВИСТЬ"

I

Після знищення УНР большевицькими навалами, носіїв української культури, письменників, артистів, душпастирів почали пляново розстрілювати та вивозити на каторгу в Сибір, а українські хлібороби були виморdoвані нечуваними репресіями і голодами... Хто це робив? Ті, що ненавиділи Україну і її мову: садистичний тиран Сталін і його поплічники, в першу чергу масовий вбивця Лазар Каганович і йому подібні „большевики". На спустошені землі України Москва переселяла головним чином російське населення, яке тепер завзято голосує проти „українізації". Так за що і чому „старший брат" так зневажає українську мову і її народ? Та за те, що земля наша для Росії, як вони кажуть, „кормилица", тобто годувальниця, а Росія має апетит хижака, якому все мало!

Варто пригадати всім україножерам, що писала у своїй статті росіянка Валерія Новодворська, безкрайпромісова поборниця людських прав: „Імперія не батьківщина, а каторга. Ми — московська орда. Ми звикли завойовувати і брати все даром. І тому імперська Росія не отримає нічого, крім ненависти. І мені шкода тих хникаючих російськомовних, які скаржаться на те, що нещасні жертви їх агресій сміють мріяти про свою свободу і розмовляти рідною мовою". Я схиляю свою голову перед всіма росіянами, які впродовж віків мужньо боролися за свободу свого і всіх поневолених народів російської імперії, я шаную декабристів, великих російських письменників і поетів, які склали свої голови в боротьбі за соціяльну справедливість. Я за рівноправність всіх народів і мов, без Аракчеєвих, Валуєвих, без всіх жандармів людських прав і соціяльного та національного гноблення. Адже людина народжується для щастя, як птах для польоту.

І я, як дочка свого народу, який поніс стільки жертв від „опіки" російської імперії, вболіваю за долю свого народу і не бажаю, щоб його перекреслювали ті, які люблять тільки себе. Я люблю свій народ і люблю Україну і нікому не віддам свою рідну мову. Та, на жаль, серед нас, українців, є багато покручів, неохайних до своєї мови і байдужих до долі України. Ці з дозволу сказати, „українці", розмовляють примітивною мовою, „суржиком", який ріже вухо.

Перебуваючи в м. Дніпровському, де я була років вісім тому, я запитала одного українця: „Чому ж ви не послали своїх дітей до української школи, а послали в російську?", на що він мені відповів: „А какой я украинец? Я — хохол". Тому то в Дніпропетровському на той час була тільки одна українська школа... То якже ми можемо відбудувати свою націю і розбудовувати свою незалежну державу, якщо ми єдиним фронтом не станемо на їх захист! Ми їмо для того, щоб жити, але живемо, не для того, щоб їсти.

Ми повинні виграти економічну війну України, виграти з тими силами, які бажають нашої загибелі і роблять все, щоб ми втратили свою незалежність і свою землю. І ми повинні виграти війну за збереження рідної мови! Як в Україні, так і в діяспорі. Першочергове завдання всіх, хто хоче не смерти, а життя нашої нації — це створення нових підручників українською мовою з усіх предметів, які вивчають в школах, підготова висококваліфікованих, відданих своїй справі, вчителів і розбудова україномовних шкіл, бо інакше в недалекому майбутньому, як пише вчитель школи з Марінополя, , нікому буде читати твори Тараса Шевченка, Івана Котляревського, Панаса Мирного, Ольги Кобилянської, Василя Стуса і багатьох-багатьох інших геніальних корифеїв нашої літератури. Коли я була у Франції і запитала виховательку дитячого садка, чому в них така висока зарплата, вона мені відповіла: „Тому що наш уряд вважає, всім нам дороге підростаюче покоління".

А коли колишнього Президента України Леоніда Кравчука обрали на цей високий пост, американські газети писали, що змін на краще в Україні не буде, бо „містер" Кравчук, все життя вірно служив Москві. Щоправда, Леонід Кравчук посприяв розпадові СССР, проте залишив свою комуністичну „братву" на всіх відповідальних місцях, яка замість того, щоб дбати в першу чергу за добробут народу, подбала за „приватизацію" і власні кишені. За гроші, пограбовані в Україні корумпованими можновладцями, можна було б побудувати тисячі українських шкіл і розбудувати економіку країни.

(Закінчення буде)

Дора Рак

ЛІТНІ СЕСІЇ В ООН

II

При точці програми „поступ жінок" делегат Василь Гулей сказав, що він вже брав участь в Женеві у підготовчій регіональній сесії до Світової жіночої конференції в Пекіні, а в Україні створено національний підготовчий комітет для участи в ній. Тут треба дати признання делегатові, що нав'язав до чорнобильської катастрофи (хоч такої точки не було у програмі цього року), завдяки міжнародній спільноті за поміч для дітей — жертв радіяційного забруднення.

Делеґація України брала слово і давала коментарі до проблеми стримання злочинности і кримінальної справедливости тощо, і підтримала внесення Киргізії.

Українська делеґація на сесію ЕКОСОК складалася з двох представників: Миколи Маркевича, першого заступника міністра закордонних справ України, і Бориса Гудими, амбасадора, заступника постійного представника української місії в ООН. На заступників подано п'ять осіб: Богдана Мартиненка, Олександра Моцика, Василя Гулея, Ігоря Гуменного, Константина Елісеєва, а також був присутній Маркіян Кулик, новий третій секретар місії. Як завжди, вражає і турбує брак жінок в українських дипломатич-них представництвах. А вже час взяти б приклад з інших держав, навіть африканських, не кажучи про американську делеґацію із десятьма жінками. Кого ж винуватити — уряд чи українських жінок і їх організації, що не добиваються своїх прав і дозволяють, щоб в їх імені говорили чоловіки навіть на сесіях для статусу жінок. Мабуть, і в Пекін на четверту Світову Жіночу Конференцію (вересень 1995) не поїдуть жінки України!

Сесія Економічної і соціяльної ради закінчилася ухваленням проєктів резолюцій від функціональних комісій, які будуть внесені на 49-ту сесію Генеральної асамблеї, що почалася 20-го вересня. (Для інформації: преліминарна листа промовців — міністрів і голів держав — на перші дні сесії Генеральної асамблеї вже готова, при чому Україна має місце 28-го вересня, вранці. Охочі послухати мусять завчасу подбати про перепустки і квитки до будинку).

Ще лише коротенько треба поінформувати другу сесію підготовчого комітету для Світової Вершинної Конференції для соціяльного розвитку, яка якраз закінчилася і в якій українська місія була представлена Маркіяном Куликом. Комітет, який очолює амбасадор Ван Сомавія (Чіле), після дискусії над документом „Декларація і Програма Акції", скоротив його значно, а остаточний текст буде закінчений на третій сесії комітету в наступному році. Ця глобальна вершинна конференція і паралельний Форум НДЖО відбудуться в Копенгаґені, Данія, 6-12 березня 1995 року. Метою конференції є опрацювати міжнародну стратегію для соціяльного розвитку і систему для тривалого людського розвитку. В прицілі є: зменшити наполовину кількість людей, що живуть в убогості; створити нові місця праці, зменшити розбіжності між суспільними клясами, етнічними групами, жінками і чоловіками, географічними реґіонами і народами. Це — за словами генерального секретаря ООН Бутрос Бутрос Галі, виголошеними, як завжди переконливо, з великою дозою ідеалізму, на відкритті сесії Комісії. Окремі держави не в силі самі розв'язати такі проблеми як забруднення довкілля, поширення інфекційних недуг і міжнародної злочинности та зріст безробіття і криза вартостей у світі. Тому то завданням Організації Об'єднаних Націй є не лише бути плятформою для міжнародних політичних дебат, але й подбати про скооперовану і скоординовану систему, що запевнила б тривалий людський розвиток, а разом з тим і мир у всьому світі.

М. КОЛЕССА — КОМПОЗИТОР, ДИРИҐЕНТ, ПЕДАГОГ

У жовтні ц.р. у ЗСА та Канаді відбудуться концерти-відзначення 90-ліття від дня народження М. Колесси (інформації подані у „Свободі", ч. 180, 1994 р.), на яких буде присутній маестро. З цієї нагоди подаємо до уваги читачів статтю про творчий шлях мистця.

„Замало сказати, що біля колиски його стояла Муза. Ним опікувалася сама українська культура в її европейському контексті, здобутках і втратах, радощах і драмах. І тому він — жива історія, колосальний культурний пласт, образ цілого століття, що обійняло найдивовижніші епохи..."

„Культура і життя", 25-го грудня 1993 р.

...6-го грудня 1903 року відбулася урочиста „парада" з нагоди 40-ліття творчої діяльности великого українського композитора Миколи Лисенка, який з тієї нагоди приїхав до Галичини. Зібрався весь український цвіт, не було лише Філярета Колесси — майбутнього фолкльориста та етнографа світової слави. Наступного дня Ф. Колесса пояснив М. Лисенкові, що учора не був на концерті, бо народився син. „Вітаю вас,— сказав Лисенко.— Хай росте щасливий. Назвіть його Миколою". Так відбулося музичне хрещення Миколи Колесси.

Рід Колессів — давній і не менше славний. Брат Філярета — Олександер — автор знаменитої пісні „Шалійте, шалійте, скажені кати", визначний вчений, доньки Олександра — світової слави піяністка Любка Колесса (у Канаді) та віольончелістка Христина (померла). А Філярет, як відомо, видатний вчений, академік, фолкльорист, композитор і етнограф.

Змалку Миколу брали батьки на проби хору „Боян", у якому співали, де він не лише жив у співі, але й спостерігав видатних музиків, у тому числі Станислава Людкевича, який пізніше символічно передав М. Колессі свою диригентську батуту. У домі Ф. Колесси бував І. Франко, від якого Філярет записував народні пісні. Ф. Колесса мав дружні стосунки з М. Грушевським, приятелював з родиною акад. К. Студинського. Коли приїздили закордонні знаменитості, як Беля Барток, у домі Ф. Колесси звучала німецька мова. І, очевидно, музика, музика, музика.

Словом, музика, культура були природнім середовищем у колі Колессів, і не стати Миколі за тих умов творцем, знавцем і людиною з іменем, мабуть, доволі важко.

...Закінчив Празьку консерваторію і Школу вищої майстерности (композиції навчався у Вітезслава Новака, який, у свою чергу, був учнем Антоніна Двожака). На дипльомовому концерті, де виконувався твір Миколи Колесси, був присутній відомий російський композитор Александер Глазунов. Побажав познайомитися з автором і написав йоми посвяту „Талановитому, багатообіцяючому композиторові..." Потреба творити сучасну европейську музику у М. Колесси поєдналася з не менш органічним усвідомленням своєї національної належности. Звідси — клясична форма його творів з характерною українською ментальністю, відчуттям та модерним способом музичного вислову.

Творчість М. Колесси різноманітна за жанрами і формами. Його доробок включає дві симфонії, „Українську сюїту" та Варіяції для симфонічної оркестри. Глибокий знаток народної творчости, композитор постійно звертається до обробок народних пісень — створені ним численні хорові обробки різняться злагодженістю, вишуканіс-

(Закінчення на стор. 3)

Петро Грицак

КІНЕЦЬ НІМЕЦЬКОЇ ОКУПАЦІЇ УКРАЇНИ

Коли Україна (а саме західньоукраїнські землі) звільнялася від німецької окупації влітї 1944 року, виринали серйозні суперечки щодо державної приналежности тих земель, до яких дві найбільше зацікавлені сторони підходили цілком по-різному. Поляки трактували цю територію як належну до польської держави, а українці — як клаптик української національної території, в конфлікті із польськими аспіраціями. Це було зумовлене фундаментальними різницями у ставленні до поняття державности.

Коли у XIX ст. прийшло до формації національних держав, не раз одна нація ставала панувати над іншою, так що більше не могло бути мови про якийсь соціяльний контракт (у стилі Ж.-Ж. Руссо) та до зобов'язання до безкомпромісової льояльности до існуючої влади. Таким державним утворенням була саме поверсальська Польща, де більш як 1/3 всього населення не було поляками. Східня Галичина дісталася полякам на підставі рішення Ради Амбасадорів, де рішення польського сойму про автономію та надання українцям окремого університету (обіцяне, ніколи ними не виконане) було вирішальним. Українська Волинь дісталася полякам правом підбою на підставі т. зв. Ризького договору з СССР. Тому Польща мусіла підписати договір про охорону меншин, який вона виповіла при першій нагоді (1934). Однак, коли прийшло до війни у 1939 році, українці переважно цілком льояльно ставилися до Польщі, як довго ця держава існувала, але не мали жодного зобов'язання трудитися для її відбудови.

Цікаво тут ще порівняти вищенаписане із державною політикою передвоєнної, поверсальської Польщі. Ян Шембек, останній міністер закордонних справ (після інтернування Ю. Бека 18-го вересня 1939 року румунами) та довголітній заступник Бека, пише у своїх споминах ось що. Поляків згубила в 1939 р. їх пиха (надмірна гордість), також один із головних гріхів, та мегаломанія, як і брак доброго підготування до модерної війни. Сама державна політика була „у стані безперервної екзальтації", а польський уряд, якби провадив іншу політику, міг би опинитися „на ліхтарні". Радив також восени 1939 р. розпочати якийсь діялог з українцями. Одначе, як нижче бачимо, всупереч зміні уряду 30-го вересня 1939 р., політика т. зв. „лондонського уряду" під впливом настроїв у краю під німецькою окупацією, була прямим продовженням політики поверсальської Польщі, але в сильно зрадикалізованій формі, не беручи до уваги завваг Шембека.

Поляки, у своїй масі, чомусь сподівалися, що будуть у Берліні вже за яких два-три тижні, та були вислідом війни дуже розчаровані. Програна війна була для них страшним шоком, бо вірили, що Польща була великодержавою та очікували швидкої перемоги. Тому легко було собі видумати, що недавня програна була виною українців та інших меншин. Вже майже від самого початку німецької окупації поляки почали організуватися у збройні групи, звані „Армія крайова" (АК), що мала продовжувати збройну боротьбу проти німців. АК діставала весь час значну допомогу від Англії, а пізніше також від інших альянтів. Одначе треба підкреслити, що підпільну боротьбу АК, у великій мірі, вела не проти німців, а проти українців, литовців та інших меншин. Це було частинно продиктоване дуже суворими карами за протинімецькі терористичні виступи, а також емоційними переконаннями про вину українців та литовців щодо розбиття Польщі та охотою їм відплатитися. У принципі, щоб собі утримати добре ім'я серед альянтів (у протилежності до ген. Д. Михайловича в Югославії), АК ніколи, перед т. зв. варшавським повстанням, активно не виступала проти Червоної армії. Не можна, одначе, поминути мовчанкою фактів, що Англія цілий час активно помагала полякам, хоч вони займали здебільша вичікувальну позицію відносно протинімецьких виступів, головно на східніх територіях колишньої Польщі (про що їх постійно оскаржували большевики). Саме тому варшавське повстання 1-го серпня 1944 року мало бути першим більшим виступом АК проти німців, як свого роду доказ льояльности АК супроти альянтів.

Польський уряд у Лондоні заохочував поляків до збройної активности. У тому випадку, однак, головний вождь ген. Сосньковський (загальнопризнаний як найкращий польський генерал у 1939 р.) не хотів прийняти відповідальности за варшавське повстання, яке було тому підняте з ініціятиви місцевого проводу АК. Це було на підставі оптимістичної видумки, що німецька армія була вже у стані розкладу, не здатна більше до серйозної воєнної акції, як рівно ж, можливо, під впливом подібної опінії, що тоді панувала серед альянтів. Вони майже в той сам час провели відчайдушну офензиву на Арнгем у Голляндії (Оперейшен Маркетгарден), яка також скінчилася невдачею спроби „закінчити війну одним махом". Знаємо, що німецька армія програла війну дефінітивно аж 9 місяців пізніше.

Згідно з достовірними інформаціями, німецька армія ще у вересні 1943 р. мала понад 12-мільйонове військо. Після втрат у зв'язку з окупацією Европи та на східньому фронті, можна припускати, що в серпні 1944 р. німецька армія ще мала 8-10 мольйонів війська. Тим часом під проводом технократа А. Шпера німецька воєнна продукція безперервно зростала аж до серпня 1944 р., коли прийшло до втрати доставки пального з Румунії. Тому що підприємства продукції синтетичної бензини в самій Німеччині зазнавали систематичного бомбардування, дійшло до кризи в німецькій військовій економіці та до остаточного цілковитого заломання німецької армії аж десь у березні-квітні 1945 р. Всякі інформації, що німецька армія у середині літа 1944 р. була цілком небоєздатною, були досить нереалістичними, а радше „побожними бажаннями", на яких було краще великих надій не покладати, починаючи варшавське повстання. Однак із варшавським повстанням була також пов'язана ідея захопити владу на східньопольських територіях ще перед приходом Червоної армії, відома як акція „Бужа" („Буря").

Це мала бути найбільша воєнна активність АК, приготовлювана роками наперед, зсинхронізована із варшавським повстанням. Так, ще перед самим початком повстання, із отриманої з Англії допомоги Варшава мала дістати тільки 600 машинових пістолів, то аж 900 приділено для акції "Бужа" (АБ). Сама АБ була настільки амбітною, що можна було сказати, жартуючи, що опрацювали її генерали після докладної аналізи популярної повісти про події з історії Польщі у XVII ст., „Вогнем і мечем" Г. Сєнкевича. Звернення до українців з нагоди акції АБ були переважно зредаговані в нечемний та образливий спосіб. Тому замість настрашити чи зневтралізувати їх, вони якраз викликали дух спротиву. За винятком самого Львова та деяких околиць на кордоні української етнографічної території, полякам не вдалося здобути влади, а у Львові большевики АК зразу ж роззброїли та заарештували. Саме варшавське повстання протривало цілих 63 дні та довело до втрати коло 200,000 цивільного населення і великого знищення самого міста. Поляки чомусь сподівалися помочі від большевиків, які якраз зупинилися тоді по другому боці ріки Висли (широкої там майже на півкілометра), але ті, з різних причин, відмовилися від активної помочі полякам. У першу чергу, не було це корисно большевикам політично. Для большевиків, які пересунули тоді свій фронт у деяких місцях більше як на 500 км, переправа через Вислу та дальша бойова акція були дуже ризиковними у зв'язку з можливістю німецьких протиударів. Так, отже, сталося, що через надмірну амбіцію чи оптимізм місцевих провідників АК та нереалістичну віру в допомогу Англії, варшавське повстання і сама акція „Бужа" не вдалися.

Поляки тепер, з ретроспекту, признають, що надії на відвоювання східніх кордонів поверсальської Польщі були у 1944 році вже цілком нереальними через попередні рішення альянтів. До повстання та до АБ дійшло, однак, тому, що існували в той час певні дихотомії між військовим та політичним проводом, а настрої у краю були за якоюсь більшою безпосередньою акцією. Так писав недавно Ян Новак-Єзьоранський („Повстання — спроба синтези"). Для українців важливим є подумати про матеріяльні та моральні шкоди, які нам ті акції принесли, тому що АБ точилася головно на українській етнографічній території. Цілком недавно литовська держава вимагала від поляків формального вибачення за ті шкоди, які АК принесла литовцям. З другої сторони, представники 27-ої дивізії АК, стаціонованої на Волині, вимагають вибачення чи відшкодування від українців.

Чи український Уряд повинен вимагати від поляків вибачення за тяжкі кривди, вчинені українцям зі сторони АК на українській автохтонній території, головно на Перемищині, Холмщині та Підляшші? Наразі думки у Верховній Раді є поділені щодо дефінітивної характеристики тих подій. Чи не можемо сподіватися від Верховної Ради, у принципі, подібного становища, яке в тій справі зайняли литовці?

М. Колесса...

(Закінчення зі стор. 2)

тю фактури, витонченістю гармонічних фарб. Особливо цікавою є своєрідна вокально-інструментальна сюїта „Лемківське весілля". Велике місце у творчості композитора посідає камерна музика — вокальна та інструментальна. Український народний мелос, зокрема мелодії гуцулів, лемків, бойків завжди надихали М. Колессу, але у своїх камерно-інструментальних творах він вживає не безпосередню тематику народних пісень, а їх характерні особливості, сполучуючи їх з власними музичними ідеями. Так поставали оригінальні твори композитора, які передають сам „дух" українського фолкльору (Фортепіянний квартет і твори для фортепіяно сольо — Чотири прелюди, Сонатіна, Три коломийки). Яскравість, своєрідність музичного вислову М. Колесси як у його симфонічних, так і в камерних творах увібрали в себе специфічну синтезу острохарактерних народних ладів і кольорових романтичних гармоній.

...Більше як півстоліття Микола Колесса активно існував у трьох творчих вимірах — композитора, дириґента, педагога. Важко перелічити усі колективи, якими він керував. Один із засновників симфонічної оркестри Львівської філгармонії, дириґент Львівського театру опери та балету, художній керівник хорової капелі „Трембіта", та ін. Дириґував прем'єрами багатьох творів, а в цілому під його батутою звучали вершинні твори світової та української клясики. М. Колесса — засновник львівської дириґентської школи, яку представляють близько 70 його учнів, у тому числі — С. Турчак, Ю. Луців, І. Гамкало, Р. Дорожівський, І. Юзюк, Р. Филипчук. Автор підручника „Основи техніки дириґування" (1960). Але є й четверта, не менш важлива, грань його особистости. Громадська.

Таке життя — симфонія з багатьма лейтмотивами і темами, з віковою панорамою часу і простору, які людина-творець долає у постійному сходженні. Щоб врешті самій стати вершиною, до якої прямують інші.

М. Колесса дириґує.

ПОСВЯЧЕНО ПАМ'ЯТНИК ВОЇНАМ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

В неділю, 5-го червня 1994р. о год. 3-ій по полудні, на цвинтарі української католицької катедри Пресвятої Марії на Факс Чейсі відбулося урочисте посвячення головного пам'ятника воїнам за волю України. Посвячення довершив Митрополит Стефан Сулик в асисті о. прелата Михайла Федоровича, о. мітрата д-ра Івана Біланича, капеляна І УД УНА о. Богдана Левицького, отця Романа Панькова та о. протопресвітера Франка Істочина. На цвинтарі привітали Владику і священиків від станиці Братства І УД УНА у Філядельфії Б. Артимишин, В. Сімків і З. Завадович.

Пам'ятник воїнам за волю України на цвинтарі Факс Чейс у Філядельфії

Пам'ятник здвигнено у 50-ту річницю боїв під Бродами на участку цвинтаря, призначеного в минулому році, у 50-ту річницю зформування Дивізії, під комбатантський цвинтар для колишніх вояків 1УД УНА, який має 86 похоронних площ, уже частинно заповнених.

Пам'ятники поляглим воякам 1-ої УД побудовано дотепер в місцевостях боїв Дивізії в Австрії і в деяких осередках еміграції. В Україні, коло Бродів, на горі Жбир відкрито такий пам'ятник два роки тому, але ворог поварварськи його знищив. Тепер на полях прориву Дивізії з оточення 1944-го року відбуваються перепоховання порозкиданих там же стрілецьких могил на цвинтар-меморіял між селами Червоне і Ясенівці, тут уже посвячений наріжний камінь під пам'ятник.

У посвяченні, крім дивізійників з Філядельфії, які стояли у вихтрунчених лавах, взяли участь також представники Крайової Управи Братства, Братства Охорони Воєнних Могил „Броди-Лев", станиць Братства в Ню Йорку, Нюарку, Лігайтону, Об'єднання колишніх Вояків УПА і Американських Ветеранів.

Після церемонії посвячення подяку отцям і всім присутнім зложив від Станиці Братства побратим Володимир Зуляк.

Свято продовжувалось далі в залі Українського Освітньо-Культурного Центру. Програмою цієї зустрічі проводив Іван Скіра.

Після молитви і мовчання в пошану дивізійникам, поляглим 50 років тому під Бродами і на інших полях боїв, слово до присутніх виголосив Митрополит Стефан Сулик. Вірш поетеси Божемської „Дотик Пречистої" прочитала з чуттям артистка українських театрів Марія Лисяк. З коротким словом виступали ще побратими: д-р Ярослав Качай, Богдан Ясінський, Михайло Білик і Олександер Соловій. Голова Крайової Управи побратим Осип Голинський ознайомив зі завданням Братства під сучасну пору. Відповідними спогадами поділились з присутніми о. мітрат д-р Іван Біланич, приятель дивізійників ще з часу полону в Італії, та дивізійний капелян о.Богдан Левицький.

Усіми справами спорядження цвинтаря і пам'ятника ще від 1987 року займалася ділова комісія Станиці Братства 1-ої УД УНА в Філядельфії під головуванням побратима Богдана Артимишина, в складі: Михайло Білик, Михайло Гись, Володимир Зуляк і Зенон Завадович.

Пам'ятник уфундувало Братство Охорони Воєнних могил „Броди—Лев", якого голова побратим Кирило Григорович був присутній на посвяченні каменярські роботи виконала фірма Тревіс Меморіялс з Філядельфії.

Спорядженим пам'ятником і вояцьким цвитарем колишні дивізійники залишають відповідну історичну пам'ятку в місці свого проживання і діяльности в Америці, а в основному відзначають безперервну боротьбу української молоді за свою державу під час Другої світової війни.

Іван Скіра

ЗВЕРНЕННЯ
голови Народного Руху України до українців, що живуть поза межами батьківщини

У перших виборах у незалежній Україні до Верховної Ради Народний Рух України, завдяки широкій підтримці громадян, став єдиною національно-демократичною організацією, яка зформувала у Верховній Раді фракцію для протистояння імперським реваншистам. Депутатська фракція Руху, як і рухівські осередки по всій країні, стоїть в обороні державности та соборности України. Рух гуртує громадян навколо національної ідеї шляхом масових виступів проти несправедливости та корупції правлячої еліти, організує наукові конференції, висвітлюючи „білі плями" в історії українського народу, делеґує своїх молодих активістів до урядових економічних структур для прискорення ринкових реформ.

Багато заходів Рух робить з участю асоційованих членів Руху таких, як Союз Українок, Українська Студентська Спілка та Всеукраїнське Товариство „Меморіял" ім. Василя Стуса та інші демократичні організації. Ці заходи впливають на суспільну думку і допомагають у становленні нового покоління, свідомого минулого свого народу, гордого за свою батьківщину і готового самовіддано працювати на своє майбутнє.

Від імени рухівської громади в Україні я звертаюсь до всіх укрїнців, що живуть поза межами батьківщини, реальним внеском підтримати наші зусилля.

Формуйте місцеві осередки товариства прихильників Руху, звертайтеся до нас в усіх справах, пов'язаних з життям Руху в Україні і нашої батьківщини загалом!

Телефонуйте на число у Києві (044) 244-6409.

Наша батьківфщина — це ваша і наша доля!

Вячеслав Чорновіл
голова Руху і народний депутат України

Оперета Л. Семанишин в нюйоркському театрі

Приємну несподіванку зробила мені моя колишня учениця Ліда Семанишин. Вона запросила мене на прем'єру своєї оперети „The Windows of Love", musical celebration, presented by Kalyna Music, Inc. Прем'єра відбулася в п'ятницю, 23-го вересня ц.р., в театрі при 50 13-та вул. захід, який носить назву The Thirteenth Street Repertory Company. Я знала, що Ліда пише слова і компонує пісні жанру, що випрацьовує їх з Олесем Кузишином, а останньо Ліда призналась, що пише текст до оперети. Мої враження дуже позитивні і я хочу висловити велике признання для Ліди таланту і праці. Фабула — подорож групи туристів до Парижа і їхні переживання в літаку, в ресторані, в готелі і в поворотній дорозі.

Л. Семанишин

В п'єсі бере участь 16 професійних акторів, які виконують 22 пісні. Пісні Ліди — ліричні, деякі зі закраскою українських мотивів, приємні, настроєві, іноді з гумором.

Ціла оперетка робить дуже миле враження, до якої декорації і костюми з мистецьким смаком виконав Данко Гивель.

Фінал — знаменитий, з артистів найкращі: Джорджіяна Ровз Ендерс, Джулія Поттер, Сузанна Мелія, Луіс Е. Томпсон, Камерон МекКензі.

Український Музичний Інститут гордий з осягів Ліди Семанишин і щиро бажає їй дальших успіхів в її кар'єрі. Ліда є членом 133-го Відділу УНС.

Українська публіка повинна поцікавитись оперетою, яка буде йти в продовж жовтня і листопада. Квитки можна замовляти телефонічно: (212) 675-6677.

Таїса Богданська

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У статті Романа С. Голіята п. з. „Журяться Україною", („Свобода" з датою 22-го вересня 1994 року) назва квартальника є „Форейн Полісі". — Ред.

Успішний пікнік відділів ООЛ в Бавнд Бруку

Традицією вже стали щорічні „Фестини-пікніки", влаштовані заходом Організації Оборони Лемківщини при дружній співпраці чотирьох відділів (Пассейк, Елізабет, Ірвінгтон і Джерзі Сиi) і при моральній підтримці нюйоркського і йонкерського відділів ООЛ.

Як кожного року, так і тепер пікнік відбувся в серпні, в прекрасній залі Дому Української Культури на посілості Української Православної Церкви в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Погода і в цьому році була гарна, мов на замовлення. Приїхало чимало гостей, членів і нечленів ООЛ, симпатиків, приятелів та знайомих з Ню Йорку, Йонкерсу, Коннектикату та різних місцевостей стейту Ню Джерзі. Були теж гості з України та Польщі. Приїхали вони, щоб здалека від міського руху і шуму провести спокійно час серед своїх знайомих, односельчан чи друзів; забавитися при музиці, а також — відвідати могилку своїх рідних на цвинтарі...

Пікнік відкрив та ним провадив голова комітету та рівночасно голова 7-го Відділу ООЛ в Джерзі Сиги — Іван Ґресь. Він привітав голову Крайової Управи ООЛ Марійку Дупляк, голову пассейкської округи УНС та довголітнього лемківського діяча Івана Хомка, голову Українського Народного Дому в Джерзі Сиги Володимира Білика, директора радіопередачі „Година українських мелодій" Романа Мариновича та голів відділів ООЛ: Теодора Малиняка (Ню Йорк), Стефана Гованського (Йонкерс), Василя Гаргая (Пассейк), Василя Матлагу (Елізабет), Володимира Кікту (Ірвінгтон) та усіх присутніх. У розваговій частині програми виступило тріо (молоде подружжя зі своєю донечкою) „Прикарпаття" та солісти Львівського оперного театру Роман Цимбала і Степан П'ятничко при фортепіяновім акомпаньяменті Емілії Цимбали. Всі виконавці мистецької програми — це новоприбулі з України. До танців пригравала знаменита оркестра „Вечори в Карпатах".

А „пікніковий комітет" (як ми часто його називаємо) працював дуже зорганізовано і ефективно: в кухні членки і члени (!) 5-го Відділу (Ірвінгтон) під проводом свого невтомного голови В. Кікти працювали як бджілки та старалися задоволити апетит всіх гостей; про напої дбали члени 3-го Відділу (Пассейк), а при вступах працювали члени 4-го Відділу (Елізабет). Організовано теж льотерію, щоб гості-учасники пікніку попробували свого щастя. Так звана „мала" льотерія вже від кількох літ є дуже популярною, а займається нею В. Гаргай, „Велику" льотерію переводив, як завжди, Т. Полянський, а нагороди подарували всі відділи ООЛ — організатори пікніку. І хоч наближався вечір, автобус з Ню Йорку вже від'їхав, багатьом із нас не спішилось розходитися. Ми переконались, що такі зустрічі, як цьогорічний пікнік, є конечно потрібними з різних причин. Присутні, а зокрема члени ООЛ, мають нагоду зустрінутися та провести час серед приятелів та друзів. З другого боку, пікнік є поважною фінансовою підтримкою діяльности ООЛ, завдання якої в цей час є дуже великими. Україна увійшла в четвертий рік своєї незалежности. Перші роки існування молодої держави не є легкими; по дорозі натрапляє вона на багато перешкод. Нам, членам ООЛ, належить у різній формі допомагати Україні, але ми навіть на мить не можемо забути про Лемківщину. Обов'язком нас усіх є сприяти та допомагати у розвитку українського шкільництва та культурного життя на Лемківщині, домагатись повернення наших церковних храмів та виплати відшкодовання потерпілим під час горезвісної акції „Вісла", але передовсім допомагати тим, які хочуть повернутися на рідну землю, на землю своїх батьків. Бо без українського населення, без рідної школи і церкви не буде й української землі — Лемківщини.

М. Д.

„У нас рік..."

(Закінчення зі стор. 1)

ського, Качоровського, Мегика, Мухіна, Неділка, Радиша, Сімянцева, Холодного, мол. та Черешньовського.

Це справді унікальна нагода побачити стільки цінних картин зібраних разом і ще при тому із можливістю їх закупити. Як інформують гості, відкриття цієї виїмкової виставки буде в п'ятницю, 7-го жовтня о год. 8-ій вечора також в приміщеннях УОКЦентру.

Завзяті у своїх задумах „союзянки" розповідають ще в часі відвідин, що вони вислали 5,000 аплікацій до різних осіб, щоб стати членом УМ та принайменше в цей спосіб збільшити його фонди на так конечну будову нового приміщення.

Але незалежно від цієї акції, що вже йде своїм ходом, другий тиждень жовтня буде всеціло присвячений музеєві та ентузіястки УМ надіються на повну підтримку української громади.

— Майбутнє Українського Музею залежить від цілої української громади і тому ми віримо в її допомогу. Вже найвищий час, щоб ми мали наше репрезентативне культурне приміщення, в якому могли б ми без сорому приймати чужинців та показувати всеціло наші культурні надбання; — каже О. Фаріон. Мені здається, що час звернути більше очі, увагу та фонди на наш розвиток і збереження нашої субстанції тут, а то ми поволі завмираємо... Ми вже минулого року дійшли до такого висновку і перевели іншу акцію для самозбереження. Але тепер музей — це справа не лише членок Союзу Українок, але цілої української громади в ЗСА!

Союзянки праві у своїх міркуваннях і хотілося б зробити все, що можливе, щоб громада зрозуміла, що є тепер більш важливе, а що менше та відповідно до того поступала. Але питання тут кому слід поставити цю скалю вартостей у відповідному порядку?

В Україні

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ, — Дніпропетровська обласна організація Союзу Українок спільно з Союзом Українок Америки проводять конкурс для дітей та молоді на кращий твір з нагоди Міжнародного Року Родини. Кращі твори будуть видані окремою книжкою, а їхні автори отримають нагороди СУА. У конкурсі беруть участь учні та молодь шкіл і гімназій Дніпропетровського.

КИЇВ. — Як повідомило Міністерство Статистики України, у половині вересня державний контракт на заготівлю зернових культур виконано майже на 70 відсотків. Всього заготовлено понад 10 міл. тонн зерна — це майже на чверть менше, ніж торік. Державний контракт виконали господарства західніх областей, а також Київщини та Сумщини.

МУКАЧЕВО. — Тут починаючи від 25-го вересня відбуватиметься 5-ий крайовий фестиваль німецького фолкльору. Головний організатор — Центр німецької культури міста. Зголошення на участь у фестивалі надіслав ряд колективів Австрії та Німеччини.

„Гаряче" літо 1994 в УВУ

Цього року я разом з іншими вчителями, що були представниками українського шкільництва різних країн світу, мала можливість прослухати студії літньої сесії „Б" в Педагогічному Інституті Українського Вільного Університету в Мюнхені.

Це були вчителі як з України, так і з діяспорних українських шкіл в Румунії, Казахстані, Канаді, Литві, Хорватії, Німеччині і ЗСА.

Навчання тривало чотири тижні. Та ці чотири тижні були настільки багатими, що промайнули, як чотири дні. Свої професійні знання ми мали змогу поповнити досить сильно. Передовсім слід відмітити лекції з української літератури проф. д-ра Лесі Кисілевської-Ткач, яка є одночасно директором Педагогічного Інституту. Ми познайомились з творчістю мистців, імена яких були незаслужено висунуті з підручників літератури у нас в Україні, навчились нових методів подання матеріялу на лекціях літератури.

Група учителів з України з викладачами УВУ.

Цікавим і корисним для нас було також знайомство з різними типами західних шкіл і методиками викладання в них.

Викладачка Мирослава Вербова-Онух ознайомила нас з новими підходами до вивчення мови в початкових клясах, продемонструвала ряд практичних способів, нестандартного ведення лекції.

На лекціях з історії України проф. д-ра Володимира Косиґа я особисто змогла систематизувати і доповнити свої знання історії України. А такі лекційні курси, як „Вибрані питання педагожічної психології" д-ра А. Животенко-Піянків, „Вибрані питання з української культури" д-ра І. Шумської-Мороз, „Система географічних наук" проф. д-ра Романа Дражньовського, на мою думку, допомагають нам, вчителям, стати справді високоосвіченими професіоналами, майстрами своєї справи.

Літо 1994 року, яке для природи було дуже гарячим, і для нас, студентів Педагогічного Інституту теж виявилося досить гарячим — отже, плідним.

Оксана Кияк
Івано-Франківське

ОБ'ЄДНАННЯ КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УПА — ЗСА та КАНАДИ
ділиться сумною вісткою з членами та громадянством, що 14-го вересня 1994 р. у Мюнхені, Німеччина, відійшов у Божу вічність, на 87-му році трудолюбивого життя

бл.п.о. митрат проф. д-р ІВАН ГРИНЬОХ

Почесний Член Об'єднання колишніх вояків УПА

Братові о. митратові Степанові Гриньохові та рідним покійного складаємо наше глибоке співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ГОЛОВА УПРАВИ та ЧЛЕНСТВО ОБ'ЄДНАННЯ К.В. УПА

Надання стипендій Братством св. Володимира

На фото (зліва): Омелян Павлишин, голова стипендійного фонду, о. протопресвітер Степан Ганкевич, Дж. Новак, Л. Коккі, П. Джоган та протопресвітер Іван Наконечний

В неділю, 31-го липня ц. р., Український Православний Собор св. Володимира відзначив храмове свято Божественною Літургією та парафіяльним обідом. Понад 300 вірних зібралося у парафіяльному осередку на спільну трапезу. Під час програми Братство св. Володимира нагородило річні стипендії парафіяльній молоді, яка закінчила середню школу та є активною при парафії. Цього року визначили три стипендії: Петрові Джоганові (1,200 дол.), Леррі Коккі (1,000 дол) та Джанатові Новакові (1,000 дол.)

Молоді стипендисти брали участь в Українській Православній Лізі, читають у церкві, помагають із доглядом малят під час Літургії, працюють при парафіяльному осередку, а хлопці прислужували при вівтарі. До цього року братство нагородило понад 40,000 дол. стипендій випускникам парафи

Цьогорічні табори на пластовій оселі „Писаний Камінь"

У липні пластова оселя „Писаний Камінь" оживає — чути гамір і спів молодшого та старшого пластунства. Ми мали змогу відвідати табори на цій оселі і хочемо поділитися своїми враженнями.

Зупинившись коло новацького табору, ми ознайомилися з цікавою програмою для дітей. Новацтво в таборі під гаслом „Де лиш вітер понесе..." щодня „пливло" кораблем до іншої країни, дізнаючись про культуру та життя людей тієї частини світу. В таборі взяло участь 38 новаків і новачок під проводом коменданта, ст.пл. Корнила Раковського. Бунчужним був ст.пл. Андрій Пиріг, а писарем — ст.пл. Соня Данилюк.

Булава новацького табору старалася якнайкраще відтворити атмосферу кожної нової країни і навіть придумала таку особу як „Якір Іван", який кожного дня писав до дітей листи, розповідаючи про країну, до якої вони мали пливти того дня. Новацтво відвідувало Єгипет, Шотляндію, Францію, Італію, Україну, Грецію, Бразилію та інші країни. У Франції, наприклад, новацтво влаштувало показ моди, а в Шотляндії того дня булава вдягнулась а „килти" (спідниці — народний одяг шотляндців).

Під час щоденного довгого повороту до табору новацтво обговорювало пригоди й переживття в тій країні, де побувало. Ці переживття зазначувалось прапорцем, який причіплювали до великої мапи світу, щоб пам'ятати кожну подорож. Над вечір новацтво не могло дочекатися до вогника, щоб заспівати спеціяльно таборову пісню, яку написав комендант Корнило Раковський. Він висловився, що „булава табору дуже добре співпрацювала і йому дуже приємно пережити ці три тижні з дітьми". Він також додав, що в минулих роках приїжджало новацтво з Клівленду, Вашінґтону і ближчих околиць, а цього літа було багато більше дітей з дальших місцевостей. На менших таборах, таких як „Писаний Камінь", всі один одного добре знають і булавні мають більшу можливість присвятити увагу кожному таборикові.

В долині лісу ми знайшли юнацький табір під назвою „Доля минущих", до теми твору Лесі Українку „Лісова Пісня". І дійсно, цей табор нагадував той чарівний ліс, в якому мавка стрічалась з добром і лихом. Таборова брама — це ніби великі двері до іншого світу. Юнацтво було поділене на гуртки: потерчата, перелесники, і т.д., всі персонажі з „Лісової Пісні", Комендантом юнацького табору був ст.пл. Роман Якубович, бунчужним — ст.пл. Орест Голубець, а писарем — ст.пл. Андрея Матвіїшин.

Програма табору включала здобуття вмілостей (куховарення, 1 і 2 пера, піонерка, табірництво, стріляння з лука і кріса, картографія, і т.д.). Учасники також брали участь в тереновій грі і чарівному вечорі Івана Купала, під час якого булава перевдягнулася у костюми персонажів з „*Лісової Пісні*" і всі над озером ворожили та довідувались про свою долю.

Також відбуто прогульку в горах Пенсильванії, часто відбувались курінні ватри, спільні ватри та вогники з новацтвом. Булавна, ст.пл. Туся Мармаш з Торонто, порівнювала табір на „Писаному Камені" з таборами в Канаді і, на її думку, „цей юнацький табір є відмінний від таборів в Канаді. Тут юнацтво саме не куховарить і це дає йому більше часу на корисніші зайняття". В Канаді є багато курінних таборів, а в Америці їх менше. Вона також завважила, що „обидві булави „новацька і юнацька — добре разом співпрацювали і юнацтво навчилось бути більш зарадним і самостійним".

Ідучи стежкою від юнацького табору до озера, ми зустріли групку юнацтва, яка щось обговорювала. Це якраз був День Булави, коли таборовики перебирають провід табору. Юначка Тамара Чировська з Нюарку не могла пригадати більше прикметників, які б описали табір — „приємний, різноманітний, дуже добрий!" А юнак Доріян Федьків з Клівленду висловився, що „програма була дуже цікава і булавні були приємні". Інша група юнацтва з ентузіязмом сказала: „Нам тут дуже подобається, бо хоч табір великий (73 учасники), ми всі є близькі".

Напроти біжні юнацтво грало копаного мяча, а недалеко була розташована адміністрація і кухня. Пл.сен. Зірка Гарабач з Вашінґтону є адміністраторкою оселі, а вже третій рік під ряд головує в оселі ст.пл. Андрій Галяревич. Кухею завідувала Нуся Павлюк з поміччю Оксани Коваль, Тамари Воробій, Соні Хомишин і Дарки Сопки. Ст. пл. Стефуня Захарій була таборовою медсестрою. пл.сен. Марко Бей — таборовим лікарем, Зенко Гаврилюк — таборовим помічником, а Юрко Негрибецький — водним рятівником.

Після таборів оселя затихла і посумніла. Але не надовго, бо під час року там будуть відбуватися різні старшо-пластунські курінні ради, свято Юрія та прогульки. На другий рік в липні знов заповниться оселя пластунами і знов відновиться пластовий дух на „Писаному Камені".

ст. п. Галя Кузишин-Голубець

Табір юнацтва „Доля минущої" на пластовій оселі „Писаний Камінь".

У Вискансин святкутвали роковини незалежности

Відзначено трету річницю незалежности України в „Українському Селі", у власному парку, в повіті Кеноша Вискансин. Свято відбулося в день проголошення 24-го серпня ц. р. У 9-ій год. ранку з'їжджались гості з близьких міст — Расін, Расн, Кеноша, Сілвер Лейк, Павер Лейк, Пелл Лейк, а також і з Лейк, Женева, Комо Лейк і Чикаго, свято почалось в соняшний день серед природи та свіжого повітря, в год. 11-ій перед полуднем почалась Свята Літургія, яку відправив о. крилощанин Володимир Возняк та о. диякон Михайло Городиський. У другій частині свята відбулося піднесення прапорів, український прапор підносили наймолодший житель нашого села Данило Павлюк та його старший брат Павло, а всі присутні співали „Ще не вмерла Україна".

Голова комітету Іван Колачко привітав всіх присутніх. Він попросив до слова Василя Палиняка, який виголосив головну промову.

Після офіційної частини всі присутні вгощались смачними стравами, що їх приготували жінки нашого села.

Піднесення українського прапора.

Табір суменят 1994 року

Табір суменят.

Цього літа відбувся чудовий табір дітей від 4 до 7 років життя на оселі СУМ в Елленвілі, Н.Й. Табір, який проходив під назвою „Пташки України", відбувся від 24-го липня до 6-го серпня. Гаслом цього табору було: „*Пізнай себе, пізнаєш світ*".

Учасники табору, в числі 60 першого тижня й 35 другого тижня, брали участь в різних ділянках таборового життя. Найбільш цікаві й зайняття включали: спів, казки, майстрування, ігри, забави, роблення вареників, їждження на кониках, інструкції плавання, показ диких звірят та різні прогульки по лісах оселі.

Таборова команда була в такому складі: комендантка — Оля Кузів, гол. виховниця — Богданка Пужик, майстрування — Дарка Горбалевська, гутірки — Оксана Кулинич, казки — Іванка Заєць і фотограф — Леся Палилик.

Табір був переведений успішно та всі суменята поїхали домів із приємними спогадами, новими приятелями та відновленим українським духом.

Леся Палилик

Відзначення української незалежности в Ютиці

Цьогорічні святкування третьої річниці незалежности України в Ютиці відбулись під головуванням проф. Ярослава Ликтея. Він приготовив і розіслав пресові повідомлення до посадника міста Люіса ЛяПолі, місцевої газети „Обсервер Диспеч" і до телевізійної станції Дабл'ю-Ю-Ті-Ар.

В середу, 24-го серпня 1994 року, в українських церквах о 9-ій год. дня були відправлені Богослужіння. В українській католицькій церкві св. Володимира Великого о. крил. Богдан Смик відправив Службу Божу в намірені українського народу, в сослужінні о. Степана Яновського з України, де о. парох Богдан побажав вірним всього найкращого у зв'язку з Днем незалежности, та попросив о. Степана виголосити казання. Він поділився із присутніми своїми враженнями та переживттям із тих незабутніх днів воскресіння многострадальної України, які вірні вислухали уважно, із хвилюванням, бо шлях до незалежності був вельми тернистий.

Після Богослужінь українці обох обрядів подались до українського приятеля, посадника міста Люіса ЛяПолі. Посадник запросив українців на площу перед ратушею прикрашену квітами, до святочних церемоній. Тут уже чекали репортери телевізійної станції. На плятформу піднявся посадник ЛяПоля в товаристві проф. Ликтея, отців Богдана і Степана з/української католицької церкви і о. Харитон Довгалюк із православної церкви св. Чесного Хреста, гості з України представники громадських організацій.

Привітавши присутніх, посадник прочитав проклямацію, в якій підкреслив тяжкий шлях українців до волі та самостійности, побажав усього найкращого Україні та українцям і запросив ютичан разом з українцями відзначити третю річницю української незалежности та проголосив день 24-го серпня Українським Днем. Проф. Ликтей подякував посадникові за його проклямацію, за його теплі слова і його приязнь до українців та за проклямації у попердніх роках. Під звуки „Ще не вмерла Україна..." посадник ЛяПоля, проф. Ликтей із священиками піднесли на ратушовій щоглі український прапор. телевізійна станція фотографувала ці церемонії і тоді записала інтерв'ю із проф. Ликтеєм.

Вже о 12-ій годині дня передано перехід церемоній із інтерв'ю, і пізніше, о шостій годині, в одинадцятій і дванадцятій годині ночі, передавались фільмові кадри із святкувань Дня незалежности. Цього самого дня репортери із ютицької газети мали інтерв'ю з проф. Ликтеєм і наступного дня у газеті появилося повідомлення про українське святкування разом із твердженням проф. Ликтея, що незважаючи на незавидну історію України, вороги ніколи не могли вбити гону українського народу до незалежности, бо українці щиро вірили в Бога, в його поміч та справедливість і жертовно змагалися за волю.

Я. Л.